

De åländska hushållens konsumtion 2022

Sammanfattning

Detta statistikmeddelande baserar sig på en urvalsundersökning som har genomförts av Statistikcentralen i Finland år 2022. I svarsmaterialet ingår totalt 3 135 hushåll i Finland och 267 hushåll på Åland. Det åländska urvalet har utökats jämfört med tidigare konsumtionsundersökningar från åren 2006, 2012 och 2016, på uppdrag av ÅSUB. Ur grundmaterialet kan vi särskilja dels ålänningarnas konsumtion fördelad på olika varor och tjänster, dels på olika inköpsställen (Åland, Finland, Sverige, färjor och övrigt).

Bostäder, vatten och energi är den största utgiftsposten för åländska hushåll

Den totala genomsnittliga konsumtionsutgiften var 47 156 euro per hushåll på Åland år 2022. *Bostäder, vatten, elektricitet, gas och andra bränslen* var den största utgiftsposten, motsvarande 16 389 euro per hushåll. Andra betydande utgiftsposter inkluderade *livsmedel och alkoholfria drycker* (6 232 euro per hushåll) samt *transport* (6 209 euro per hushåll).

Den genomsnittliga konsumtionen är i de flesta utgiftsposterna högre på Åland än i hela landet. Skillnaderna är stora i synnerhet för varor och tjänster som konsumeras i större omfattning. Helsingfors–Nyland (dvs. huvudstadsregionen) är det storområde i Finland som mest liknar Åland sett till konsumtionsutgifterna.

Konsumtion utanför Åland fördelar sig jämnt mellan Finland och Sverige

Konsumtion av varor och tjänster utanför Åland var i genomsnitt 3 081 euro per hushåll år 2022. I Finland konsumerade åländska hushållen i genomsnitt för 958 euro och i Sverige för 953 euro. På färjorna till och från Åland konsumerade hushållen på Åland för 664 euro och i andra länder för 505 euro. De största utgiftsposterna utanför Åland var *livsmedel och alkoholfria drycker*, *transportkostnader* samt *kläder och skodon*.

Hushållen på Åland spenderade i genomsnitt 1 037 euro på varor, och till viss del tjänster, via internet och postorder under 2022. Hushållen handlade främst *kläder och skor* via internet eller postorder men även *hushållsartiklar, elektroniska artiklar etc.* samt *andra varor (bland annat hobby- och sportartiklar samt leksaker)*.

Majoriteten av hushåll kunde spara varje månad

Totalt 66 procent av hushållen på Åland uppskattade år 2022 att de kan spara pengar varje månad. I cirka vart femte hushåll (22 %) gick inkomster och utgifter jämnt ut, det vill säga hushållen varken sparade, behövde använda sina besparingar eller lånade pengar för att klara av de månatliga utgifterna. Relativt få hushåll i undersökningen behövde använda besparingar (10 %) eller låna (1,3 %) för att kunna betala de månatliga utgifterna år 2022.

Beskrivning av uppgifterna

Uppgifterna i konsumtionsundersökningen erhålls genom Statistikcentralens (SC) urvalsundersökning som sedan 1966 har genomförts i snitt med fem års intervall. Sedan 2006 har ÅSUB analyserat det åländska materialet med hjälp av extra urval som belyser konsumtionen specifikt bland hushållen på Åland. Undersökningen innehåller uppgifter om konsumtion efter utgiftsposter (t.ex. livsmedel, boende, transport etc.), inköpsställen (Åland, Finland, Sverige, färjor samt övrigt) och hushållsuppgifter (t.ex. sammansättning, disponibel inkomst, socioekonomisk ställning etc.).

Undersökningen baserar sig på ett urval som görs slumpmässigt ur befolkningsregistret och populationen utgörs av hushåll som är fast bosatta i Finland (exkluderat bland annat befolkning som bor i anstalt). Viktning används som metod för att uppgifterna bättre ska representera samtliga hushåll i populationen.

Utgiftsposterna i konsumtionsundersökningen 2022 är baserade på en ny COICOP2018-klassificering¹ och inleder därmed en ny tidsserie. Underlaget i konsumtionsundersökningen 2022 samlades in genom besöks- och telefonintervjuer, dagböcker som hushållen fyllde i, hushållens kvitton och administrativt registermaterial. Köp av alla dagligvaror dokumenterades av hushållen under en period på 14 dagar. Ur registren togs uppgifter om urvalet, hushållens inkomster och individens utbildningsnivå. SC gjorde vissa ändringar även i datainsamlingsformuläret för att underlätta intervjuerna eller rätta till brister i dem.

Konsumtionsutgifterna delas in i 13 huvudposter: (1) livsmedel och alkoholfria drycker, (2) alkoholhaltiga drycker och tobak, (3) kläder och skodon, (4) bostäder, vatten, elektricitet, gas och andra bränslen, (5) möbler, hushållsutrustning och rutinunderhåll av bostaden, (6) hälso- och sjukvård, (7) transport, (8) information och kommunikation, (9) rekreation, sport och kultur, (10) utbildningstjänster, (11) restauranger och logitjänster, (12) försäkringstjänster och finansiella tjänster, samt (13) personlig vård, socialt skydd samt diverse varor och tjänster (se *Bilaga 1*).

SC har sammanställt vissa effekter i de nationella resultaten för år 2022 som eventuellt påverkas av metodologiska ändringar:

- Konsumtionsutgifterna för *kläder och skodon* har ökat vilket främst förklaras av ändringar i insamlingsmetoden. Frågor om kläder och skodon för första gången har inkluderats i intervjuer i stället för kvittoinsamling. Uppgifterna från tidigare år uppskattas av SC ha undertäckning.
- Konsumtionsutgifterna för *transport* har minskat. Skillnaden jämfört med tidigare år förklaras till största delen av en ändring i datainsamlingsmetoden.
- Konsumtionsutgifterna i *försäkringstjänster och finansiella tjänster* har ökat på grund av att avgifterna för finansiella tjänster har frågats ut i större omfattning än tidigare år.
- I uppgifterna om *utbildningstjänster* saknas avgifter för småbarnspedagogik på Åland, eftersom informationen har hämtats från Utbildningsstyrelsens informationsresurs där uppgifterna om Åland inte ingår.

I tabeller med avrundade tal kan små avvikelser förekomma.

[..] betyder att observationer är för få för att uppge.

---

¹ Classification of Individual Consumption According to Purpose. För mera, se https://unstats.un.org/unsd/classifications/unsdclassifications/COICOP_2018_-_pre-edited_white_cover_version_-_2018-12-26.pdf

Statistiska uppgifter om hushållen på Åland

Nedan presenterar vi statistiska uppgifter som är hämtade ur ÅSUBs databaser och som berör hushållen på Åland. Begreppet hushåll definieras på olika sätt i urvalsundersökningar respektive statistik. Uppgifterna i konsumtionsundersökningen är för *hushåll*, det vill säga för samtliga personer som delar bostad och kosthåll eller på annat sätt använder sina inkomster tillsammans. Ett motsvarande registerbaserat begrepp som används i statistik är *bostadshushåll* som refererar till personer som bor stadigvarande i en gemensam bostad eller på en gemensam adress. Ett bostadshushåll kan omfatta flera hushåll.

År 2022 (31.12.2022) bestod den åländska befolkningen av 30 359 personer. Av dessa levde 29 755 personer i 14 380 bostadshushåll, medan resterande 604 personer levde i någon form av institution (exempelvis åldringsboende) eller saknade fast adress. Bostadshushållens genomsnittliga storlek var 2,07 personer, storleken varierar dock efter område. De största bostadshushållen finns i Lemland (2,43) och Jomala (2,40) medan de minsta bostadshushållen finns i Sottunga (1,80) och Kumlinge (1,81). Den genomsnittliga storleken på bostadshushåll på Åland är 2,07 personer vilket är något högre än i Finland (1,93), medan den är lägre än i Sverige (2,15). I *tabell 1* redovisar vi sammansättningen av bostadshushållen på Åland.

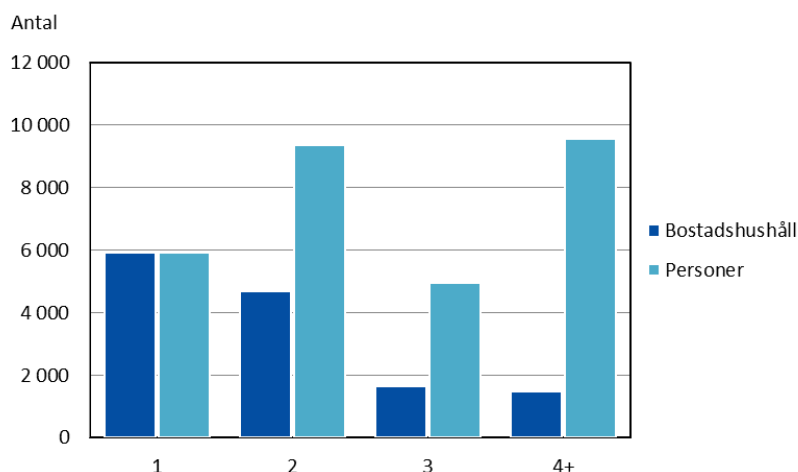
Tabell 1. De åländska hushållen år 2022, efter antal bostadshushåll, personer och medelstorlek

	Bostadshushåll	Personer	Medelstorlek
Hela Åland	14 380	29 755	2,07
Brändö	227	435	1,92
Eckerö	452	907	2,01
Finström	1 150	2 547	2,21
Föglö	236	474	2,01
Geta	229	494	2,16
Hammarland	726	1 590	2,19
Jomala	2 312	5 548	2,40
Kumlinge	167	303	1,81
Kökar	116	219	1,89
Lemland	864	2 097	2,43
Lumparland	164	344	2,10
Saltvik	814	1 745	2,14
Sottunga	61	110	1,80
Sund	491	982	2,00
Vårdö	197	440	2,23
Mariehamn	6 174	11 520	1,87

Källa: ÅSUB Databas befolkning

Figur 1 visar antalet bostadshushåll på Åland samt antalet personer fördelat efter bostadshushållens storlek år 2022. Den vanligaste formen av bostadshushåll på Åland var enpersonshushåll (närmare 6 000 bostadshushåll), medan den vanligaste formen sett till antalet personer i hushållet var fyra eller fler personers bostadshushåll. De sistnämnda omfattade totalt cirka 9 550 personer.

Figur 1. Antal hushåll efter bostadshushållens storlek år 2022

Källa: ÅSUB Databas befolkning

Bakgrundsuppgifter om hushållen i konsumtionsundersökningen

I förra avsnittet presenterade vi grundläggande statistiska uppgifter som vi hämtade ur databaserna, medan vi nu återger uppgifter från konsumtionsundersökningen år 2022. Det ursprungliga svarmaterialet i underlaget för Åland bestod av totalt 270 hushåll. I materialet fanns tre hushåll som i förhållande till disponibla inkomster och totalkonsumtion säkerställdes som *multivariata outliers*, det vill säga observationerna hade statistisk sett avvikande värden i svarmaterialet². Eftersom dessa outliers resulterade i en kraftig snedfördelning i svarmaterialet, valde vi att exkludera observationerna från våra analyser. Resultaten för det slutliga materialet omfattar därmed 267 hushåll. Uppgifterna för samtliga observationer på Åland (270 hushåll) finns publicerade av Statistikcentralen³.

Tabell 2. Hushållens disponibla inkomst efter storområden i Finland år 2022, euro

	Antal hushåll	Disponibel inkomst, milj. euro	Disponibel inkomst/hushåll, euro	Medelstorlek av hushåll, personer	Disponibel inkomst per konsumtionsenhet, euro
Hela landet	2 918 673	142 221,8	48 728	1,88	25 919
Helsingfors-Nyland	894 925	48 687,1	54 404	1,91	28 484
Södra Finland	610 637	28 920,8	47 362	1,91	24 797
Västra Finland	735 751	32 885,4	44 696	1,76	25 396
Norra och Östra Finland	662 768	30 855,1	46 555	1,94	23 997
Åland	14 592	873,3	59 846	1,97	30 379

Not: För en mer detaljerad beskrivning av disponibel inkomst, se *Bilaga 2*.

Källa: SC konsumtionsundersökning, ÅSUB

I *tabell 2* har vi sammanställt uppgifter om hushåll och disponibel inkomst år 2022 efter storområden i Finland (se karta över stormrådena i *Bilaga 4*). Hushållen på Åland hade den

² Mahalanobis-avstånd användes för att identifiera outliers. Testet används inom multivariat statistik för att avgöra om en observation har ett extremvärde eller inte. Mahalanobis-avstånd omvandlas till sannolikheter med hjälp av en chi-kvadratfördelning för att upptäcka outliers (signifikansnivå på sannolikhet < .0001). I förhållande till totalkonsumtion hör en av de avvikande observationerna till den högsta 1 % och en annan till den högsta 10–25 % på nationell nivå. I förhållande till disponibla inkomster hör de avvikande observationerna till den högsta 1 % på nationell nivå.

³ https://pxdata.stat.fi/PXWeb/pxweb/sv/StatFin/StatFin_ktuk/?tablelist=true

högsta genomsnittliga disponibla inkomsten bland storområdena, 59 846 euro i medelvärde. Den genomsnittliga disponibla inkomsten i hela landet var 48 728 euro per hushåll.

Disponibel inkomst per konsumtionsenhet beaktar hushållens sammansättning och var 30 379 euro på Åland år 2022 jämfört med 25 919 euro i hela landet. Den näst högsta disponibla inkomsten per konsumtionsenhet hade Helsingfors-Nyland, i genomsnitt 28 484 euro per hushåll, medan den lägsta disponibla inkomsten hade hushållen i Norra och Östra Finland, i genomsnitt 23 997 euro.

Den genomsnittliga disponibla inkomsten har konsekvent varit högre bland hushållen på Åland än i de övriga storområdena i landet (konsumtionsundersökningarna 2006, 2012, 2016 och 2022). Observera att uppgifterna är från urvalsundersökningar, för statistiska uppgifter om inkomster, se *Bilaga 3*.

I *tabell 3* redovisar vi hushållens genomsnittliga inkomster och transfereringar i konsumtionsundersökningen år 2022. *Bruttoinkomsten* består av löne-, företag-, kapital- och övriga inkomster samt erhållna transfereringar, medan *disponibel inkomst* fås genom att dra bort betalda transfereringar från bruttoinkomsterna (se även *Bilaga 2*).

I svarsmaterialet för år 2022 var hushållens genomsnittliga inkomster och transfereringar större på Åland än i hela landet. De genomsnittliga bruttoinkomsterna bland hushållen på Åland var 76 196 euro (64 064 euro i hela landet), medan de genomsnittliga disponibla inkomsterna var 59 846 euro (48 728 euro i hela landet). Hushållen i Helsingfors-Nyland hade de största löneinkomsterna bland storområdena, 44 942 euro, jämfört med 41 377 euro på Åland. Både de genomsnittliga inkomsterna och transfereringarna varierar relativt mycket mellan storområdena i Finland.

Tabell 3. Hushållens genomsnittliga inkomster efter storområden i Finland år 2022, euro

	Löne- inkomster	Övriga inkomster	Erhållna transfereringar	Brutto- inkomster	Betalda transfereringar	Disponibel inkomst
Hela landet	34 930	13 192	15 942	64 064	-15 336	48 728
Helsingfors-Nyland	44 942	15 775	14 925	75 643	-21 239	54 404
Södra Finland	31 046	11 806	17 812	60 665	-13 303	47 362
Västra Finland	30 534	11 518	15 183	57 234	-12 538	44 696
Norra och Östra Finland	29 728	12 750	16 401	58 878	-12 323	46 555
Åland	41 377	17 245	17 574	76 196	-16 350	59 846

Not: Erhållna transfereringar består av pensioner samt socialskyddsfrånkomster och -understöd. Betalda transfereringar består av direkta skatter och socialskyddsavgifter, hit räknas även obligatoriska pensions- och arbetslöshetsförsäkringsavgifter. För en mer detaljerad beskrivning av disponibel inkomst, se *Bilaga 2*.

Källa: SC konsumtionsundersökning, ÅSUB

Tabell 4. Hushållens skuldsättning efter storområde år 2022, euro

	Antal bostadshushåll	Kreditbeståndet, miljoner euro	Kreditbeståndet/ hushåll, euro	Medel- storlek	Kreditbeståndet/ person, euro
Hela landet	2 918 673	133 977	45 903	1,88	24 417
Helsingfors-Nyland	894 925	53 506	59 788	1,91	31 302
Södra Finland	610 637	24 775	40 573	1,91	21 242
Västra Finland	735 751	30 893	41 988	1,76	23 857
Norra och Östra Finland	662 768	23 757	35 846	1,94	18 477
Åland	14 592	1 046	71 675	1,97	36 383

Källa: SC konsumtionsundersökning, ÅSUB

I *tabell 4* återger vi uppgifter om hushållens skuldsättning i materialet för konsumtionsundersökningen. De genomsnittliga skulderna för hushållen på Åland år 2022, närmare 72 000 euro, är betydligt högre än i de övriga storområdena. De genomsnittliga skulderna bland

hushållen i hela landet var knappt 46 000 euro. Den näst högsta genomsnittliga skuldsättningen har hushållen i Helsingfors-Nyland, närmare 60 000 euro. (För statistiska uppgifter, se *Bilaga 3*.)

Konsumtionsutgifterna bland hushållen på Åland

Innan vi redogör uppgifter om konsumtion i detalj bör man uppmärksamma att konsumtionsuppgifterna på Åland är beräknade från ett relativt litet antal observationer (267 hushåll). Uppgifterna innehåller därmed en viss felmarginal på grund av medföljande slumpmässig variation. Dessutom är felmarginalen större i detaljerade konsumtionsuppgifter, exempelvis i enskilda varugrupper. Slutligen motsvarar inte den uppmätta konsumtionen i undersökningen till sin helhet den privata konsumtionen som finns beräknad i nationalräkenskaperna. Respondenterna i enkätundersökningar tenderar underskatta omfattningen av sin konsumtion och tidigare studier har visat att utgiftsposterna för bland annat *alkoholhaltiga drycker och tobak* har varit underskattade⁴.

Tabell 5 visar att hushållen på Åland har den högsta genomsnittliga konsumtionsutgiften bland storområdena i Finland år 2022. Den totala genomsnittliga konsumtionsutgiften var 47 156 euro per hushåll på Åland, jämfört med 39 807 euro i hela landet. Lägst var konsumtionen i Västra Finland där de genomsnittliga konsumtionsutgifterna var 36 747 euro per hushåll. De relativt höga konsumtionsutgifterna på Åland kan anses ha ett samband med högre genomsnittliga disponibla inkomster bland hushållen jämfört med hushållen i de övriga storområdena (se *Tabell 2*).⁵

Tabell 5. Hushållens genomsnittliga konsumtionsutgifter i storområden år 2022, euro

	Hela landet	Helsingfors- Nyland	Södra Finland	Västra Finland	Norra och Östra Finland	Åland
Konsumtionsutgifter totalt	39 807	43 402	39 902	36 747	38 041	47 156
Livsmedel och alkoholfria drycker	5 646	5 473	5 786	5 352	6 063	6 232
Alkoholhaltiga drycker och tobak	736	773	770	654	742	895
Kläder och skodon	1 683	1 972	1 542	1 563	1 545	2 190
Bostäder, vatten, elektricitet, gas och andra bränslen	12 910	14 491	12 591	12 010	11 972	16 389
Möbler, hushållsutrustning och rutinunderhåll av bostaden	1 644	1 634	1 587	1 511	1 858	1 516
Hälso- och sjukvård	1 420	1 464	1 520	1 212	1 499	1 384
Transport	5 514	5 366	6 016	5 562	5 162	6 209
Information och kommunikation	1 559	1 818	1 524	1 333	1 482	1 921
Rekreation, sport och kultur	2 565	2 952	2 556	2 178	2 478	2 557
Utbildningstjänster	146	181	117	125	153	38
Restauranger och logitjänster	1 529	2 004	1 392	1 354	1 207	1 702
Försäkringstjänster och finansiella tjänster	1 786	1 866	1 711	1 762	1 765	2 169
Personlig vård, socialt skydd samt diverse varor och tjänster	1 880	2 104	2 012	1 594	1 773	1 978

Not: De enskilda utgiftsposterna summerar inte till totalen i tabellen p.g.a. att viktade medelvärden rapporteras.

Källa: SC konsumtionsundersökning, ÅSUB

Av *tabell 5* framgår att huvudgruppen *bostäder, vatten, elektricitet, gas och andra bränslen* var den största utgiftsposten på Åland år 2022, med en utgift motsvarande 16 389 euro per hushåll. Andra betydande poster inkluderade *livsmedel och alkoholfria drycker* (6 232 euro) samt *transport* (6 209 euro). Relativt stora utgifter bland övriga poster fanns för *rekreation, sport och kultur* (2 557 euro),

⁴ *Kulutustutkimus 2001–2002*, Statistikcentralen Översikter 2004/5; *Kulutustutkimus 2016: Käyttäjän käsikirja*, Statistikcentralen Handböcker 1/2018.

⁵ Hushållens genomsnittliga konsumtion på Åland var 47 068 euro år 2016 (källa: *De åländska hushållens konsumtion 2016*, ÅSUB Statistikmeddelande Nationalräkenskaper 2018:1).

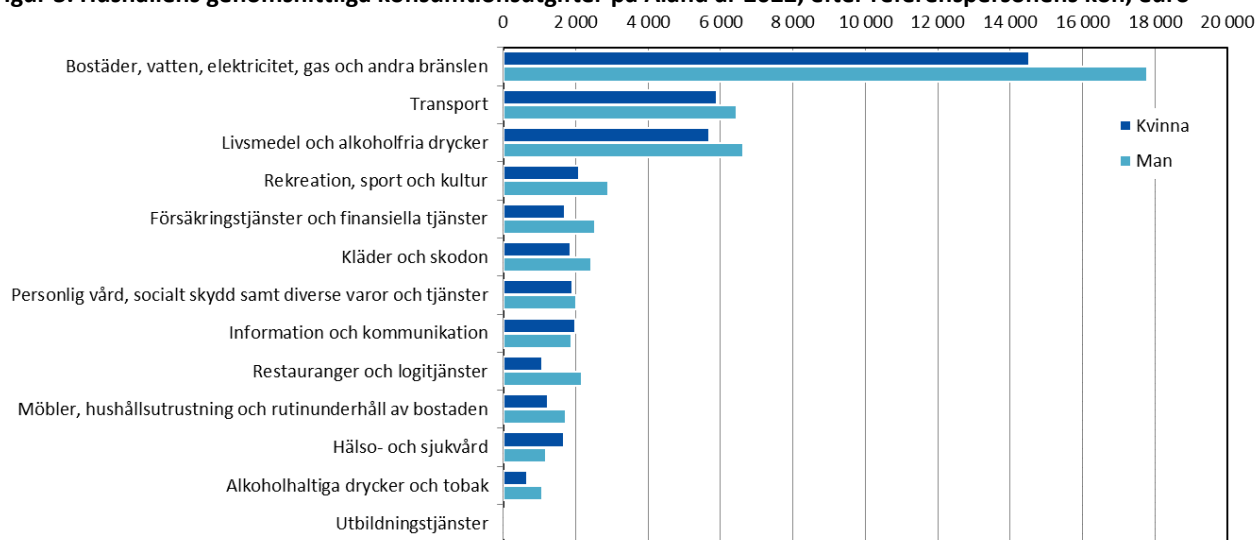
kläder och skodon (2 190 euro) samt försäkrings- och finansiella tjänster (2 169 euro). Av samtliga huvudgrupper i svarmaterialet lägger hushållen på Åland minst pengar på utbildningstjänster⁶.

De flesta utgiftsposterna är större på Åland än i de övriga stormrådena vilket delvis avspeglar den generellt sett högre prisnivån som finns på Åland. De relativt stora utgifterna för bostäder, vatten och energi stämmer även delvis ifrån den stora genomsnittliga bostadsytan på Åland. I vissa poster var utgifterna lägre på Åland än i något eller några av de övriga storområdena, dessa var

- möbler, hushållsutrustning och rutinunderhåll av bostaden,
- hälso- och sjukvård,
- rekreation, sport och kultur,
- utbildningstjänster⁶,
- restauranger och logitjänster samt
- personlig vård, socialt skydd samt diverse varor och tjänster.

Figur 3 illustrerar hushållens genomsnittliga konsumtionsutgifter efter referenspersonens kön. Med hushållets referensperson avses den person som har de största personliga inkomsterna på basen av registeruppgifter. Figuren visar att de genomsnittliga konsumtionsutgifterna varierar enligt referenspersonens kön. Hushåll där referenspersonen är en kvinna spenderade mindre på de flesta utgiftsposterna år 2022 jämfört med hushåll där referenspersonen var en man. Det är viktigt att uppmärksamma att inkomstnivån generellt är lägre bland kvinnor jämfört med män vilket kan ha påverkat resultatet⁷.

Figur 3. Hushållens genomsnittliga konsumtionsutgifter på Åland år 2022, efter referenspersonens kön, euro

Not: Hushållets referensperson är den person som har de största personliga inkomsterna.

Källa: SC konsumtionsundersökning, ÅSUB

Figur 3 visar även att de största skillnaderna i euro fanns år 2022 i utgiftsposten för bostäder, vatten, elektricitet, gas och andra bränslen. Hushållen som hade en man som referensperson spenderade i genomsnitt drygt 3 000 euro mer på bostäder, vatten och energi än hushållen som hade en kvinna som referensperson. Den största procentuella skillnaden fanns i utgiftsposten restauranger och logitjänster, där utgifterna i hushåll med en man som referensperson var ungefär dubbelt så stora som i hushåll med en kvinna som referensperson. De procentuella skillnaderna var relativt stora

⁶ Observera att i uppgifterna om utbildningstjänster saknas avgifter för småbarnspedagogik på Åland, eftersom informationen har hämtats från Utbildningsstyrelsens informationsresurs där uppgifterna om Åland inte ingår.

⁷ <https://www.asub.ax/sv/statistik/inkomster-och-skatter>

även för *hälso- och sjukvård* där hushåll med en kvinna som referensperson hade betydligt större utgifter än hushåll med en man som referensperson.

I *tabell 6* redogör vi för hushållens genomsnittliga konsumtionsutgifter på Åland enligt referenspersonens ålder. Högst konsumtion år 2022 hade de hushåll där referenspersonen var i åldern 45 till 64 år. Dessa hushåll konsumerade i genomsnitt för 54 754 euro. Lägst konsumtion hade hushåll med en referensperson som var 85 år eller äldre, med en genomsnittlig konsumtion på 34 892 euro per hushåll. Den låga konsumtionen i den yngsta (15–24 år) och den äldsta (85 år och äldre) åldersgruppen kan delvis bero på att dessa ofta handlar om enpersonshushåll med relativt låga genomsnittliga inkomster.

I den största enskilda utgiftsposten år 2022, *bostäder, vatten, elektricitet, gas och andra bränslen*, var den totala utgiften störst i åldersgruppen 45–64 år. Konsumtionsutgifterna för bostäder, vatten och energi drabbar hårt i synnerhet de hushåll som har de äldsta referenspersonerna (85 år och äldre), posten står för närmare hälften (45 %) av samtliga utgifter i åldersgruppen. I de övriga åldersgrupperna motsvarar utgiften ungefär en tredjedel (29–38 %) av samtliga konsumtionsutgifter.

En annan stor utgiftspost bland hushållen på Åland år 2022 var *livsmedel och alkoholfria drycker* (se *tabell 6*). Utgifterna i denna post var störst bland hushåll med de äldsta referenspersonerna (85 år och äldre). De minsta utgifterna i denna post hade de yngsta referenspersonerna (15–24 år).

Tabell 6 visar att utgifterna för den tredje största utgiftsposten på Åland år 2022, *transport*, minskar gradvis efter 45–64 års ålder samtidigt som utgifterna för bland annat *hälso- och sjukvård* ökar.

Tabell 6. Hushållens genomsnittliga konsumtionsutgifter på Åland år 2022, efter referenspersonens åldersgrupp, euro

	Totalt	15-24	25-44	45-64	65-74	75-84	85+
Konsumtionsutgifter totalt	47 156	37 410	46 353	54 754	39 528	39 438	34 892
Livsmedel och alkoholfria drycker	6 232	3 959	6 740	6 619	5 144	5 223	7 084
Alkoholhaltiga drycker och tobak	895	265	672	1 162	938	691	958
Kläder och skodon	2 190	3 065	2 658	2 818	900	993	764
Bostäder, vatten, elektricitet, gas och andra bränslen	16 389	10 722	15 780	18 226	14 984	14 936	15 643
Möbler, hushållsutrustning och rutinunderhåll av bostaden	1 516	706	1 603	1 755	1 166	1 126	1 259
Hälso- och sjukvård	1 384	734	1 170	1 616	1 121	1 633	1 747
Transport	6 209	8 390	6 228	6 963	5 544	5 223	2 267
Information och kommunikation	1 921	1 544	2 244	2 039	1 538	1 395	557
Rekreation, sport och kultur	2 557	1 171	2 017	3 031	2 462	2 971	1 162
Utbildningstjänster	38	160	35	58	24	7	0
Restauranger och logitjänster	1 702	1 678	1 516	1 789	1 899	1 757	1 001
Försäkringstjänster och finansiella tjänster	2 169	533	2 311	2 761	1 355	1 317	1 471
Personlig vård, socialt skydd samt diverse varor och tjänster	1 978	381	1 939	2 406	1 521	1 636	979

Not: Åldersgrupperna följer indelningen som Eurostat använder i motsvarande undersökningar.

Källa: SC konsumtionsundersökning, ÅSUB

I *tabell 7* återger vi en procentuell fördelning av hushållens genomsnittliga konsumtion efter referenspersonens ålder. Till den största utgiftsposten, *bostäder, vatten, elektricitet, gas och andra bränslen*, går i genomsnitt 34,8 procent av hushållens totala konsumtionsutgifter. Andelen har en tendens att öka med referenspersonens ålder. De näst största andelarna av hushållens totala konsumtionsutgifter, 13,2 procent var, går till *livsmedel och alkoholfria drycker* samt *transport*.

Tabell 7. Hushållens genomsnittliga konsumtion på Åland år 2022, efter referenspersonens åldersgrupp, andel (%)

	Totalt	15-24	25-44	45-64	65-74	75-84	85+
Konsumtionsutgifter totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Livsmedel och alkoholfria drycker	13,2	10,6	14,5	12,1	13,0	13,2	18,0
Alkoholhaltiga drycker och tobak	1,9	0,7	1,4	2,1	2,4	1,8	2,4
Kläder och skodon	4,6	8,2	5,7	5,1	2,3	2,5	1,9
Bostäder, vatten, elektricitet, gas och andra bränslen	34,8	28,7	34,0	33,3	37,9	37,9	39,7
Möbler, hushållsutrustning och rutinunderhåll av bostaden	3,2	1,9	3,5	3,2	2,9	2,9	3,2
Hälso- och sjukvård	2,9	2,0	2,5	3,0	2,8	4,1	4,4
Transport	13,2	22,4	13,4	12,7	14,0	13,2	5,7
Information och kommunikation	4,1	4,1	4,8	3,7	3,9	3,5	1,4
Rekreation, sport och kultur	5,4	3,1	4,4	5,5	6,2	7,5	2,9
Utbildningstjänster	0,1	0,4	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
Restauranger och logitjänster	3,6	4,5	3,3	3,3	4,8	4,5	2,5
Försäkringstjänster och finansiella tjänster	4,6	1,4	5,0	5,0	3,4	3,3	3,7
Personlig vård, socialt skydd samt diverse varor och tjänster	4,2	1,0	4,2	4,4	3,8	4,1	2,5

Källa: SC konsumtionsundersökning, ÅSUB

I *tabell 8* har vi sammanställt hushållens genomsnittliga konsumtionsutgifter år 2022 enligt referenspersonens utbildningsnivå. Till utbildning på gymnasienivå hör bland annat gymnasie- och yrkesutbildning, medan i den lägsta högre nivån ingår bland annat utbildning på institutnivå. Högskoleexamen har fördelats till lägre (bland annat yrkeshögskoleexamen och lägre högskoleexamen) och högre högskoleexamen (bland annat högre yrkeshögskoleexamen och högre högskoleexamen). Uppgifterna om utbildningsnivå är hämtade ur Statistikcentralens examensregister som inte är fullständig i förhållande till examina som är avlagda i utlandet, exempelvis i Sverige.

Uppgifterna i *tabell 8* visar att högst genomsnittlig konsumtion, 55 364 euro, hade hushåll med en referensperson som har examen på högre högskolenivå (inklusive forskarutbildning). Skillnaden i den genomsnittliga konsumtionen var stor i jämförelse med hushåll där referenspersonen hade grundskoleexamen eller okänd utbildning (38 687 euro).

Tabell 8. Hushållens genomsnittliga konsumtionsutgift på Åland år 2022, efter referenspersonens utbildningsnivå, euro

	Totalt	Grundskola/ okänd utbildning	Gymnasie- nivå	Lägsta högre nivå	Lägre högskole- nivå	Högre högskole- nivå*)
Konsumtionsutgifter totalt	47 156	38 687	49 481	51 169	49 987	55 364
Livsmedel och alkoholfria drycker	6 232	5 455	7 077	4 976	6 450	6 585
Alkoholhaltiga drycker och tobak	895	1 071	597	1 021	1 055	963
Kläder och skodon	2 190	1 527	2 867	1 752	1 708	2 949
Bostäder, vatten, elektricitet, gas och andra bränslen	16 389	13 885	16 793	17 533	18 333	18 249
Möbler, hushållsutrustning och rutinunderhåll av bostaden	1 516	1 090	1 464	1 691	2 079	1 884
Hälso- och sjukvård	1 384	1 159	1 393	1 563	1 606	1 511
Transport	6 209	3 855	7 439	7 417	5 607	8 572
Information och kommunikation	1 921	1 860	2 259	1 726	1 763	1 523
Rekreation, sport och kultur	2 557	2 193	2 213	2 268	3 186	3 810
Utbildningstjänster	38	10	32	23	119	38
Restauranger och logitjänster	1 702	1 801	1 734	1 608	1 717	1 423
Försäkringstjänster och finansiella tjänster	2 169	1 985	2 005	2 986	2 178	2 425
Personlig vård, socialt skydd samt diverse varor och tjänster	1 978	1 377	2 097	1 992	2 629	2 336

Not: *) Inklusive forskarutbildning

Källa: SC konsumtionsundersökning, ÅSUB

Tabell 9 redogör för hushållens genomsnittliga konsumtionsutgifter enligt referenspersonens socioekonomiska ställning. Variabeln har bildats på basis av personens situation vid tidpunkten för intervju. Högst genomsnittlig konsumtion år 2022 hade de hushåll där referenspersonen är företagare (64 818 euro). Dessa hushåll hade även de högsta utgifterna för *bostäder, vatten, elektricitet, gas och andra bränslen* samt *transport*. Lägst konsumtion fanns i hushåll där referenspersonen var pensionär (39 662 euro). Tjänstemannahushåll tillsammans med företagarehushåll hade de högsta utgifterna för *livsmedel och alkoholfria drycker*.

Tabell 9. Hushållens genomsnittliga konsumtionsutgifter på Åland år 2022, efter referenspersonens socioekonomiska ställning, euro

	Total	Högre		Lägre		Övriga grupper *)	
		Företagare	tjänstemän	tjänstemän	Arbetstagare		Pensionärer
Konsumtionsutgifter totalt	47 156	64 818	60 735	45 238	43 448	39 662	41 600
Livsmedel och alkoholfria drycker	6 232	6 933	8 127	6 148	5 825	5 298	5 660
Alkoholhaltiga drycker och tobak	895	1 418	1 018	889	438	899	711
Kläder och skodon	2 190	1 918	3 955	2 150	1 784	1 461	1 684
Bostäder, vatten, elektricitet, gas och andra bränslen	16 389	22 926	20 538	14 482	15 665	14 839	13 967
Möbler, hushållsutrustning och rutinunderhåll av bostaden	1 516	3 385	1 931	1 433	1 714	1 072	1 070
Hälsa- och sjukvård	1 384	994	1 426	1 053	1 507	1 608	1 380
Transport	6 209	11 041	6 912	6 881	6 052	4 749	5 527
Information och kommunikation	1 921	2 549	1 929	1 749	2 173	1 575	2 853
Rekreation, sport och kultur	2 557	2 619	3 579	2 175	2 090	2 394	2 202
Utbildningstjänster	38	44	22	25	34	14	177
Restauranger och logitjänster	1 702	3 372	1 828	1 616	1 091	1 653	1 286
Försäkringstjänster och finansiella tjänster	2 169	2 410	3 390	2 173	2 221	1 448	1 944
Personlig vård, socialt skydd samt diverse varor och tjänster	1 978	2 494	2 787	2 077	1 297	1 668	1 432

Not: *) Studerande, arbetslösa m.fl.

Källa: SC konsumtionsundersökning, ÅSUB

Tabell 10. Hushållens genomsnittliga konsumtionsutgifter på Åland år 2022, efter hushållstyp, euro

	Totalt	Ensam-			Över		
		Par utan försörj- barn	Barnfam. med två vårdnads- havare	hushåll	64-åringars hushåll	Övriga hushåll	
Konsumtionsutgifter totalt	33 501	32 487	38 648	28 485	32 472	33 338	31 782
Livsmedel och alkoholfria drycker	4 336	3 705	5 237	3 788	4 588	4 437	3 805
Alkoholhaltiga drycker och tobak	722	1 126	714	604	381	735	176
Kläder och skodon	1 442	1 208	2 061	418	2 092	787	2 364
Bostäder, vatten, elektricitet, gas och andra bränslen	11 790	11 877	12 134	10 285	11 198	12 736	9 005
Möbler, hushållsutrustning och rutinunderhåll av bostaden	1 045	953	1 496	856	1 200	901	636
Hälsa- och sjukvård	967	692	1 058	1 266	724	1 135	1 670
Transport	4 372	3 703	5 240	5 205	4 082	4 695	4 035
Information och kommunikation	1 352	1 364	1 750	924	1 320	1 210	1 308
Rekreation, sport och kultur	1 835	1 520	2 100	777	1 481	2 173	2 506
Utbildningstjänster	22	4	13	0	72	13	14
Restauranger och logitjänster	1 239	806	1 578	839	1 156	1 629	881
Försäkringstjänster och finansiella tjänster	1 496	1 499	1 843	1 765	1 797	1 095	1 434
Personlig vård, socialt skydd samt diverse varor och tjänster	1 450	1 779	1 482	1 076	1 328	1 331	1 147
<i>Konsumtionsenheter / hushåll</i>	<i>1,42</i>	<i>1,00</i>	<i>1,50</i>	<i>1,40</i>	<i>2,21</i>	<i>1,18</i>	<i>1,64</i>

Källa: SC konsumtionsundersökning, ÅSUB

I tabell 10 presenteras hushållens genomsnittliga konsumtionsutgifter år 2022 efter hushållstyp. De högsta genomsnittliga konsumtionsutgifterna, 70 423 euro, fanns i hushållstypen barnfamilj med två

vårdnadshavare. Den lägsta genomsnittliga konsumtionsutgiften fanns i enpersonshushåll (32 487 euro), följt av hushåll med över 64-åriga (38 977 euro) samt ensamförsörjarhushåll (40 382 euro).

I *tabell 11* ser vi närmare på de genomsnittliga konsumtionsutgifterna efter hushållstyp fördelat per konsumtionsenhet. Konsumtionsenhet är ett viktsystem som hjälper till att relatera konsumtionen till hushållets sammansättning, eftersom konsumtionsutgifterna inte ökar proportionellt med antalet personer i hushållet. I konsumtionsundersökningen använder vi en skala för konsumtionsenhet som bland annat Eurostat och OECD tillämpar, enligt skalan får den första hushållsmedlemmen över 13 år vikten 1, övriga personer över 13 år vikten 0,5, och barn (0–13 år) vikten 0,3.

Tabell 11. Hushållens genomsnittliga konsumtionsutgifter per konsumtionsenhet på Åland år 2022, efter hushållstyp, euro

	Totalt	En person	Par utan barn	Ensamförsörjarhushåll	Barnfam. med två vårdnadshavare	Över 64-åringars hushåll	Övriga hushåll
Konsumtionsutgifter totalt	33 501	32 487	38 648	28 485	32 472	33 338	31 782
Livsmedel och alkoholfria drycker	4 336	3 705	5 237	3 788	4 588	4 437	3 805
Alkoholhaltiga drycker och tobak	722	1 126	714	604	381	735	176
Kläder och skodon	1 442	1 208	2 061	418	2 092	787	2 364
Bostäder, vatten, elektricitet, gas och andra bränslen	11 790	11 877	12 134	10 285	11 198	12 736	9 005
Möbler, hushållsutrustning och rutinunderhåll av bostaden	1 045	953	1 496	856	1 200	901	636
Hälsa- och sjukvård	967	692	1 058	1 266	724	1 135	1 670
Transport	4 372	3 703	5 240	5 205	4 082	4 695	4 035
Information och kommunikation	1 352	1 364	1 750	924	1 320	1 210	1 308
Rekreation, sport och kultur	1 835	1 520	2 100	777	1 481	2 173	2 506
Utbildningstjänster	22	4	13	0	72	13	14
Restauranger och logitjänster	1 239	806	1 578	839	1 156	1 629	881
Försäkringstjänster och finansiella tjänster	1 496	1 499	1 843	1 765	1 797	1 095	1 434
Personlig vård, socialt skydd samt diverse varor och tjänster	1 450	1 779	1 482	1 076	1 328	1 331	1 147
<i>Konsumtionsenheter / hushåll</i>	1,42	1,00	1,50	1,40	2,21	1,18	1,64

Källa: SC konsumtionsundersökning, ÅSUB

Av *tabell 11* framgår att den genomsnittliga konsumtionsutgiften per konsumtionsenhet var 33 501 euro på Åland år 2022. Par utan barn hade den högsta genomsnittliga konsumtionsutgiften per konsumtionsenhet, 38 648 euro. Lägst konsumtionsutgift fanns i ensamförsörjarhushåll, där utgiften var endast 28 485 euro per konsumtionsenhet, följt av enpersonshushåll med en konsumtionsutgift på 32 487 euro.

I *tabell 12* visar vi utgifterna som andelar av den totala konsumtionen. De hushållstyper som hade de högsta andelarna i enskilda utgiftsposter år 2022 var följande:

- Enpersonshushåll: *alkoholhaltiga drycker och tobak* (3,5 %) samt *personlig vård, socialt skydd samt diverse varor och tjänster* (5,5 %).
- Par utan barn: *möbler, hushållsutrustning och rutinunderhåll av bostaden* (3,9 %) samt *information och kommunikation* (4,5 %)
- Ensamförsörjarhushåll: *försäkrings- och finansiella tjänster* (6,2 %) och *transport* (18,3 %)
- Barnfamilj med två vårdnadshavare: *livsmedel och alkoholfria drycker* (14,1 %), *utbildningstjänster*⁸ (0,2 %)
- Över 64-åringars hushåll: *bostäder, vatten, elektricitet, gas och andra bränslen* (38,2 %)

⁸ Observera att i uppgifterna om utbildningstjänster saknas avgifter för småbarnspedagogik på Åland, eftersom informationen har hämtats från Utbildningsstyrelsens informationsresurs där uppgifterna om Åland inte ingår.

- Övriga hushåll: *hälso- och sjukvård* (5,3 %), *kläder och skodon* (7,4 %) samt *rekreation, sport och kultur* (7,9 %)

Tabell 12. Hushållens genomsnittliga konsumtion per konsumtionsenhet på Åland år 2022, efter hushållstyp, andel (%)

	Totalt	En person	Par utan barn	Ensam- försörjningshushåll	Barnfam. med två vårdnads- havare	Över 64-åringars hushåll	Övriga hushåll
Konsumtionsutgifter totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Livsmedel och alkoholfria drycker	12,9	11,4	13,6	13,3	14,1	13,3	12,0
Alkoholhaltiga drycker och tobak	2,2	3,5	1,8	2,1	1,2	2,2	0,6
Kläder och skodon	4,3	3,7	5,3	1,5	6,4	2,4	7,4
Bostäder, vatten, elektricitet, gas och andra bränslen	35,2	36,6	31,4	36,1	34,5	38,2	28,3
Möbler, hushållsutrustning och rutinunderhåll av bostaden	3,1	2,9	3,9	3,0	3,7	2,7	2,0
Hälso- och sjukvård	2,9	2,1	2,7	4,4	2,2	3,4	5,3
Transport	13,0	11,4	13,6	18,3	12,6	14,1	12,7
Information och kommunikation	4,0	4,2	4,5	3,2	4,1	3,6	4,1
Rekreation, sport och kultur	5,5	4,7	5,4	2,7	4,6	6,5	7,9
Utbildningstjänster	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0
Restauranger och logitjänster	3,7	2,5	4,1	2,9	3,6	4,9	2,8
Försäkringstjänster och finansiella tjänster	4,5	4,6	4,8	6,2	5,5	3,3	4,5
Personlig vård, socialt skydd samt diverse varor och tjänster	4,3	5,5	3,8	3,8	4,1	4,0	3,6
<i>Konsumtionsenheter / hushåll</i>	<i>1,42</i>	<i>1,00</i>	<i>1,50</i>	<i>1,40</i>	<i>2,21</i>	<i>1,18</i>	<i>1,64</i>

Källa: SC konsumtionsundersökning, ÅSUB

Tabell 13 presenterar hushållens genomsnittliga konsumtionsutgifter efter hustyp. De högsta genomsnittliga konsumtionsutgifterna år 2022 fanns i hushåll som bodde i fristående enbostadshus, utgifterna är 58 558 euro per hushåll. Utgifterna i dessa hushåll var betydligt större jämfört med hushåll som bodde i tvåbostadshus, radhus eller våningshus.

Hushållen i enbostadshus hade de högsta utgifterna inom allra flesta konsumtionsgrupper med ett undantag endast för utgifterna i posten för *alkoholhaltiga drycker och tobak*. I den största utgiftsposten, *bostäder, vatten, elektricitet, gas och andra bränslen*, hade hushållen i våningshus de lägsta genomsnittliga utgifterna men de var relativt låga även för hushållen i radhus eller kedjehus.

Tabell 13. Hushållens genomsnittliga konsumtionsutgifter på Åland år 2022, efter hustyp, euro

	Totalt	En- bostadshus	Två- bostadshus	Radhus eller kedjehus	Våningshus	Annann byggnad
Konsumtionsutgifter totalt	47 156	58 558	31 102	31 216	33 213	..
Livsmedel och alkoholfria drycker	6 232	7 777	4 762	4 128	4 187	..
Alkoholhaltiga drycker och tobak	895	869	658	1 298	839	..
Kläder och skodon	2 190	2 668	698	1 005	1 874	..
Bostäder, vatten, elektricitet, gas och andra bränslen	16 389	21 846	10 258	9 331	9 282	..
Möbler, hushållsutrustning och rutinunderhåll av bostaden	1 516	2 076	776	764	831	..
Hälso- och sjukvård	1 384	1 519	772	822	1 435	..
Transport	6 209	7 540	4 501	3 777	4 856	..
Information och kommunikation	1 921	2 187	1 649	1 326	1 668	..
Rekreation, sport och kultur	2 557	3 258	2 322	2 430	1 319	..
Utbildningstjänster	38	53	0	3	26	..
Restauranger och logitjänster	1 702	1 925	981	1 526	1 444	..
Försäkringstjänster och finansiella tjänster	2 169	2 513	1 779	1 682	1 724	..
Personlig vård, socialt skydd samt diverse varor och tjänster	1 978	2 477	1 413	1 444	1 232	..

Not: Gruppen för annan byggnad är dold på grund av för få observationer.
Källa: SC konsumtionsundersökning, ÅSUB

Konsumtion utanför Åland

I det här avsnittet fokuserar vi på hushållens konsumtion utanför Åland. Observera att varugrupperna nedan inte är identiska med de varugrupper som vi har redovisat i tidigare avsnitt utan innefattar totalt sett färre produkter. För att kunna estimeras konsumtionen utanför Åland ställdes vid den nationella datainsamlingen tilläggsfrågor som endast ingick i formuläret för hushåll på Åland. I analyserna nedan ingår totalt 229 hushåll⁹.

Tabell 14 visar den genomsnittliga konsumtionen av varor och tjänster utanför Åland år 2022. Enligt uppgifterna konsumerade hushållen varor och tjänster utanför Åland till ett genomsnittligt värde av 3 081 euro. I Finland konsumerade de åländska hushållen i genomsnitt för 958 euro och i Sverige för 953 euro. På färjorna till och från Åland konsumerade hushållen för 664 euro och i andra länder för 505 euro. Hushållens sammanlagda konsumtion utanför Åland beräknades vara cirka 45 miljoner euro, eller cirka 1 564 euro per person år 2022. Med andra ord utgjorde konsumtionen utanför Åland cirka 6,5 procent av hela hushållskonsumtionen år 2022, jämfört med 8,3 procent år 2016.

Tilläggsfrågorna i konsumtionsundersökningen innehöll även en fråga om hur stor andel av fartygsinköpen som har skett på fartyg som ägs av åländska rederier. Enligt svaren från hushållen på Åland motsvarade inköpen 78,5 procent av det totala (61,5 % år 2016). Med andra ord konsumerade hushållen på Åland i genomsnitt för cirka 521 euro ombord på åländska fartyg.

Tabell 14. Hushållens genomsnittliga konsumtion i valda utgiftsposter utanför Åland år 2022, efter inköpsställe, euro

	Utanför				
	Åland totalt	Finland	Sverige	Färjor	Övrigt
Totalt	3 081	958	953	664	505
Livsmedel och alkoholfria drycker	621	208	204	116	93
Alkoholdrycker och tobak	341	34	14	272	21
Kläder och skodon	518	163	264	19	71
Tidningar, böcker och musik	29	10	13	0	6
Hushållsartiklar, elektriska artiklar etc.	352	123	151	0	77
Bilar, motorcyklar och båtar (köp, ej uthyrning)	114	102	8	0	4
Transportkostnader (inkl. flyg, paketresor, taxi, färjor, bensin, etc.)	526	154	127	158	88
Hotell, kaféer och restauranger	477	128	124	90	134
Andra varor, bl.a hobby- och sportartiklar, leksaker	87	30	38	7	11
Andra tjänster (t.ex. hälsotjänster, kultur, underhållning, frisör, o.d.)	17	7	9	0	1

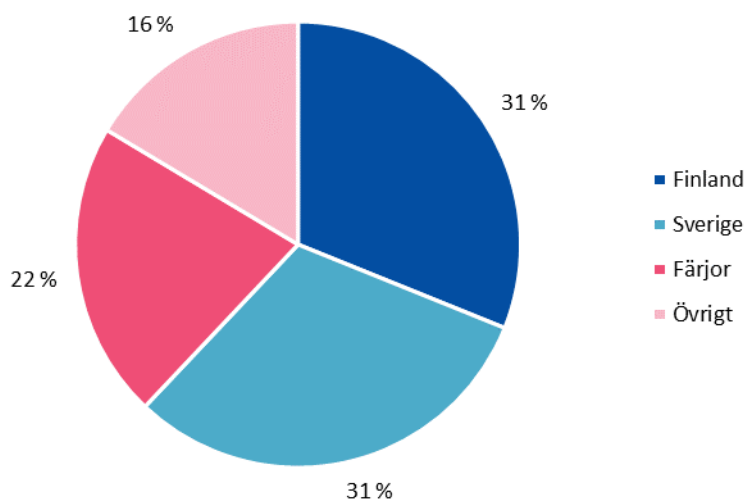
Källa: SC konsumtionsundersökning, ÅSUB

Tabell 14 visar att hushållens konsumtion utanför Åland år 2022 var utspridd över olika utgiftsposter. Konsumtion utanför Åland var störst i varugruppen *livsmedel och alkoholfria drycker*. Hushållen hade relativt stora genomsnittliga utgifter även för *transportkostnader* utanför Åland samt *kläder och skodon*. I Finland dominerades hushållens inköp av *livsmedel och alkoholfria drycker* medan från Sverige införskaffade hushållen även *kläder och skodon*. *Alkoholdrycker och tobak* handlade hushållen nästan uteslutande på färjorna och färjorna stod även för hushållens främsta *transportkostnader*. Övriga länder dominerade inom utgiftsposten för *hotell, kaféer och restauranger*.

⁹ På grund av ett kodningsfel hos SC har de extra frågorna riktade till åländska hushåll besvarats av färre hushåll jämfört med det övriga svars materialet för Åland.

Figur 4 illustrerar inköpsstälernas andel av den totala konsumtionen utanför Åland år 2022. Hushållen på Åland handlade mest i Finland och Sverige, 31 procent i båda länder. Ungefär 22 procent konsumerade hushållen på färjorna till och från Åland och den minsta andelen, cirka 16 procent, i övriga länder. Sveriges andel som inköpsställe för konsumtion utanför Åland har minskat från 52 procent år 2016, medan en ökad andel kan noteras för Finland, färjorna och övriga inköpsställen under samma tidsperiod (24 %, 12 % och 12 % år 2016).

Figur 4. Andel (%) av konsumtionen utanför Åland år 2022, efter inköpsställe

Källa: SC konsumtionsundersökning, ÅSUB

Tabell 15 visar andelen konsumtion utanför Åland i utvalda utgiftsposter (se tabell 14). De utvalda varorna och tjänsterna i tabell 15 utgjorde cirka 45 procent av den totala åländska konsumtionen år 2022 (cirka 45 % även år 2016). Av produkterna konsumerade hushållen en ökad andel på Åland, 86 procent och en minskad andel utanför Åland, 14 procent, jämfört med år 2016 (81 % respektive 19 %).

Tabell 15. Den åländska konsumtionen efter inköpsställe år 2022, andel (%)

	Totalt	Inköpsställe					Utanför
		Åland	Finland	Sverige	Färjor	Övrigt	Åland totalt
Totalt	100,0	85,6	4,5	4,4	3,1	2,4	14,4
Livsmedel och alkoholfria drycker	100,0	90,0	3,3	3,3	1,9	1,5	10,0
Alkohol drycker och tobak	100,0	61,9	3,8	1,6	30,4	2,3	38,1
Kläder och skodon	100,0	76,4	7,5	12,1	0,9	3,2	23,6
Tidningar, böcker och musik	100,0	93,7	2,1	2,9	0,1	1,3	6,3
Hushållsartiklar, elektriska artiklar etc.	100,0	82,2	6,2	7,7	0,0	3,9	17,8
Bilar, motorcyklar och båtar (köp, ej uthyrning)	100,0	96,2	3,4	0,3	0,0	0,1	3,8
Transportkostnader (inkl. flyg, paketresor, taxi, färjor, bensin, etc.)	100,0	87,1	3,8	3,1	3,9	2,2	12,9
Hotell, kaféer och restauranger	100,0	67,8	8,7	8,4	6,1	9,0	32,2
Andra varor, bl.a hobby- och sportartiklar, leksaker	100,0	89,8	3,6	4,5	0,8	1,4	10,2
Andra tjänster (t.ex. hälsotjänster, kultur, underhållning, frisör, o.d.)	100,0	94,1	2,3	3,4	0,0	0,3	6,0

Källa: SC konsumtionsundersökning, ÅSUB

Den största enskilda utgiftsposten för konsumtion utanför Åland var *alkohol drycker och tobak*, hushållen inhandlade 38 procent av dessa varor utanför Åland år 2022. Andelen har minskat något sedan 2016 (41 %). Alkohol drycker och tobak inhandlades först och främst ombord på färjor till och från Åland. En annan relativt stor utgiftspost utanför Åland, 32 procent av hela posten, består av *hotell, kaféer och restauranger*. Andelen har minskat endast marginellt sedan 2016 (35 %). Även *kläder och skodon* inhandlade hushållen relativt ofta utanför Åland, motsvarande 24 procent av den

totala utgiftsposten (33 % år 2016). Slumpmässig variation ingår i synnerhet i sällanköpshandeln då relativt få observationer påverkar utfallet relativt kraftigt.

Konsumtion via internet och postorder

I hushållens konsumtion ingår även varor och, i viss mån, tjänster som hushållen på Åland har införskaffat via internet och postorder. År 2022 motsvarade konsumtionen via internet och postorder ett genomsnittligt värde av 1 037 euro per hushåll. Den sammanlagda konsumtionsutgiften via internet och postorder var cirka 15,1 miljoner euro bland hushållen på Åland, eller 526 euro per person.

I konsumtionsundersökningen ingick en fråga om vilken varu- eller tjänstegrupp hushållen handlat mest och näst mest av via internet och postorder. I *tabell 16* visar vi en rangordning av utgiftsposterna år 2022. Hushållen på Åland hade främst handlat *kläder och skodon* samt *hushålls- och elektroniska artiklar* via internet och postorder. I frågan om vad hushållen hade handlat näst mest av rörde det sig främst om *kläder och skodon*, men även *andra varor, som hobby- och sportartiklar och leksaker*.

Tabell 16. Den åländska konsumtionen via internet och postorder år 2022, efter rangordning, euro

Rang- ordning	Utgiftspost	Euro
	Konsumtion via Internet och postorder	1 037
1	Kläder och skodon	..
2	Hushållsartiklar, elektroniska artiklar etc.	..
3	Andra varor, bl.a hobby- och sportartiklar, leksaker	..
4	Transportkostnader (inkl. flyg, paketresor, taxi, färjor, bensin, etc.)	..
5	Hotell, kaféer och restauranger	..
6	Livsmedel och alkoholfria drycker	..
7	Tidningar, böcker och musik	..
8	Andra tjänster (t.ex. hälso- och sjukvård, kultur, underhållning, frisör, o.d.)	..

Not: Utgiftsposten *Alkohol drycker och tobak* ingår inte i resultaten.

Källa: SC konsumtionsundersökning, ÅSUB

Även i konsumtionsundersökningarna från år 2012 och 2016 handlade hushållens inköp via internet och postorder främst om *kläder och skor* samt *andra varor, som hobby- och sportartiklar och leksaker*. Posten för *hushålls- och elektroniska artiklar* har stigit i rangordningen sedan 2012.

Konsumtion utanför Åland samt via internet och postorder sedan 2012

Tabell 17 visar en jämförelse av konsumtionen utanför Åland samt via internet och postorder åren 2012, 2016 och 2022. De åländska hushållen konsumerade utanför Åland samt via internet och postorder till ett genomsnittligt värde av cirka 4 117 euro per hushåll år 2022. År 2012 var motsvarande utgift cirka 3 887 euro. Sedan 2012 har konsumtion utanför Åland samt via internet och postorder ökat med 5,9 procent, medan den totala konsumtionen ökat med 18,4 procent.

Vad gäller inköpsställen har konsumtionen utanför Åland ökat i Finland och minskat i Sverige vilket lett till en mycket jämn fördelning mellan länderna. Vidare visar uppgifterna för år 2022 att inköpen på färjorna samt via internet och postorder ökat sedan 2012. År 2022 motsvarade hushållens genomsnittliga konsumtion via internet och postorder cirka en fjärdedel (25,2 %) av den totala konsumtionen utanför Åland, inkluderat färjorna.

Utvecklingen som skett i den totala konsumtionen kan även jämföras med utvecklingen av disponibla inkomster bland hushållen på Åland (enligt konsumtionsundersökningarna). Från år 2012 till 2022 ökade hushållens totala konsumtion snabbare än de genomsnittliga

disponibla inkomsterna, 18,4 procent respektive 14,2 procent. Samtidigt har inflationen varit relativt kraftig vilket ytterligare minskat den reella inkomsten bland hushållen. De åländska konsumentpriserna ökade med 15,4 procent från år 2012 till år 2022 vilket visar en snabbare ökning i konsumentpriserna jämfört med hushållens disponibla inkomster.

Tabell 17. Hushållens genomsnittliga konsumtion utanför Åland samt via internet/postorder åren 2012, 2016 och 2022, euro

	2012	2016	2022	Förändring 2012-2022, %
Totala konsumtionen	39 824	47 068	47 156	18,4
Totalt utanför Åland inkl. färjorna	3 887	4 721	4 117	5,9
Totalt utanför Åland exkl. färjorna	3 622	4 267	3 454	-4,6
Finland	822	945	958	16,6
Sverige	1 237	2 037	953	-22,9
Övriga världen	763	490	505	-33,8
Färjorna	265	454	664	150,3
Internet och postorder	800	794	1 037	29,6

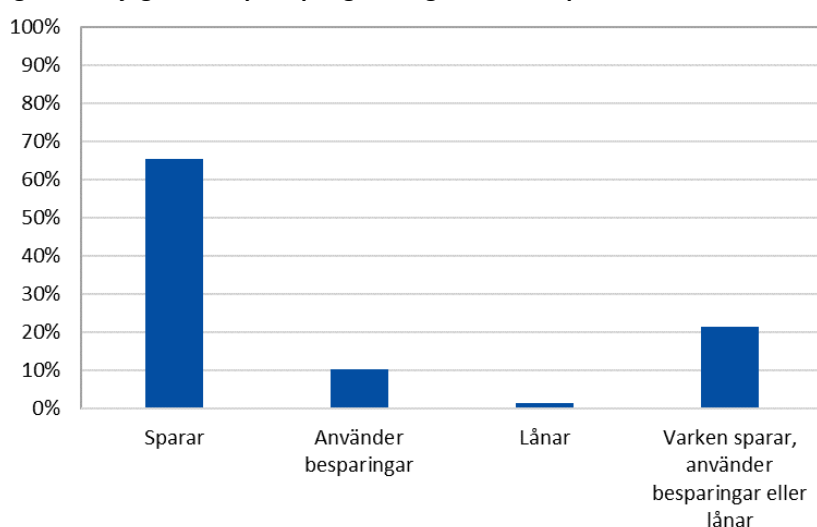
Källa: SC konsumtionsundersökning, ÅSUB

Uppgifter om hushållens skuldsättning i konsumtionsundersökningen finns i *tabell 4*. (För statistiska uppgifter, se *Bilaga 3*.)

Om hushållens möjligheter att spara

Medan resultaten hittills handlat om hushållens konsumtion, synliggör vi i det här avsnittet hushållens sparande enligt konsumtionsundersökningen. Resultaten i *figur 5* visar att 66 procent av hushållen på Åland år 2022 uppskattade att de kan spara pengar varje månad. I cirka vart femte hushåll (22 %) gick inkomster och utgifter jämnt ut, det vill säga hushållen varken sparade, behövde använda sina besparingar eller lånade pengar för att klara av de månatliga utgifterna. Relativt få hushåll i undersökningen behövde använda besparingar (10 %) eller låna (1,3 %) för att kunna betala de månatliga utgifterna år 2022.

Figur 5. Möjlighet att spara pengar enligt hushållen på Åland år 2022, andel (%)

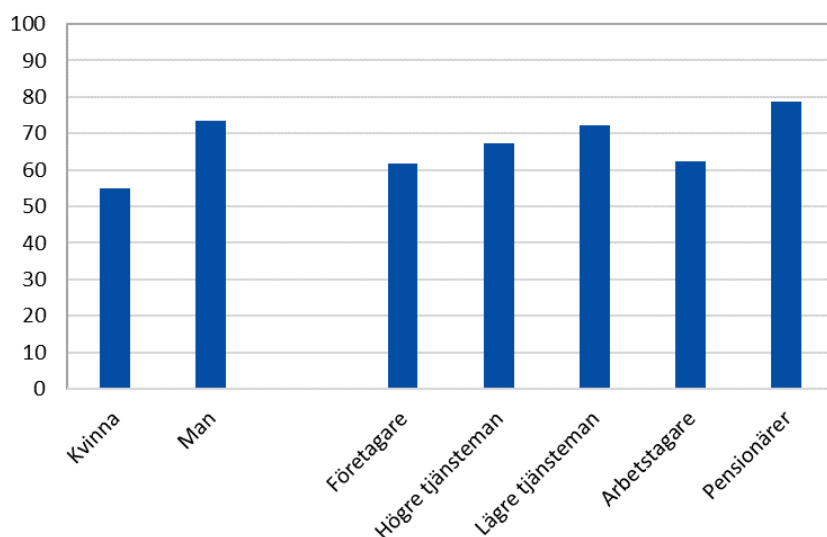
Källa: SC konsumtionsundersökning, ÅSUB

Figur 6 visar att i de hushåll där referenspersonen var en man fanns bättre möjligheter att spara pengar jämfört med hushåll där referenspersonen var en kvinna (74 % respektive 55 %). Dessutom

uppskattade pensionärs- och tjänstemannahushållen i högre grad än övriga hushåll att de kunde spara pengar varje månad.

Figur 6. Möjlighet att spara pengar bland hushållen på Åland år 2022, efter referenspersonens kön och socioekonomisk ställning, andel (%)

Källa: SC konsumtionsundersökning, ÅSUB

Men vad är det då som styr konsumtion och sparande i hushållen?

Enligt forskare är det viktigt att beakta relevanta psykologiska element i konsumtions- och sparbetande (se t.ex. Morris, Mailet & Koffi, 2022; Sekizawa, Goto, Noguchi, So & Shimizy, 2021)¹⁰. Uppfattningar och förväntningar om hushållets ekonomiska situation beskrivs ofta i form av konsumentförtroende (för mer, se Curtin, 2019; Katona, 1968; *Konsumentförtroende på Åland 2021-2023. ÅSUB Översikter och indikatorer 2023:6*)¹¹, medan hushållets ekonomiska sårbarhet mäter en upplevd stress över (akuta) situationer som hotar hushållets levnadsstandard (Hampson, Gong, & Xie, 2021; O'Connor, Newmeyer, Wong, et al., 2019). Enligt studier är upplevelsen av ekonomisk sårbarhet ett nödvändigt villkor för att konsumentförtroende, eller brister i det, ska resultera i sparande.

Analyser med ÅSUBs tidigare material¹² bekräftar att konsumentförtroende har ett signifikant samband med vissa former av sparbetande endast om det i hushållet samtidigt upplevs ekonomisk sårbarhet. Dessa specifika sparformer är köp av och investering i sparobligationer, fonder och aktier. De sparformer som inte påverkas av hushållens ekonomiska sårbarhet omfattar relativt kortsiktiga besparingar (3 månader), generella sparplaner (exempelvis inför pensionering) och innehavande av ett sparkonto eller tidsbundna depositioner. Resultaten visar även att vid upplevelsen av ekonomisk sårbarhet investerar äldre personer i högre grad än yngre i fonder, medan personer med relativt höga inkomster investerar i högre grad i aktier än personer med relativt låga inkomster.

¹⁰ Enligt klassiska teorier inom ekonomi ökar sparatet när hushållets förmögenheten ligger under den önskade nivån, medan konsumtionen ökar när förmögenheten ligger över den önskade nivån (om ackumulering av förmögenhet, se t.ex. Carroll, 1997). Empiriska bevis för teorin har dock ofta varit otillräckliga eller inkonsekventa (Jappelli, Pistaferri, & Padula, 2008).

¹¹ Frågorna i konsumentförtroendeindexet täcker bl.a. hushållets ekonomiska situation, den ekonomiska situationen på Åland samt hushållets planerade köp av kapitalvaror. Indexet ger viktig information om eventuella förändringar i konsumenternas beteende som i sin tur påverkar ekonomin på samhällsnivå (för mera, se t.ex. Katona, 1974; Mueller, 1963).

¹² Svartmaterialet samlades in i samband med ÅSUBs konsumentbarometer våren 2023 (N = 660).

Allt som allt kan vi konstatera att konsumtion och sparande påverkas av variablerna som vi analyserat i den här undersökningen (exempelvis kön, ålder, hushållstyp) men även av psykologiska element som ofta kan vara svåra att mäta.

Bilaga 1. Hushållens genomsnittliga konsumtionsutgifter 2022, detaljerade uppgifter

	Euro	Procent
Totala genomsnittliga utgifter	47 156	100,0
01 Livsmedel och alkoholfria drycker	6 232	13,2
01.1.1 Spannmål och spannmålsprodukter (IV)	652	
01.1.2 Levande djur samt kött och andra delar av slaktade landdjur (IV)	791	
01.1.3 Fisk och skaldjur (IV)	328	
01.1.4 Mjölk, andra mejeriprodukter och ägg (IV)	760	
01.1.5 Oljor och fetter (IV)	134	
01.1.6 Frukter och nötter (IV)	512	
01.1.7 Grönsaker, rotknölar, mjölbananer, kokbananer och baljväxter (IV)	596	
01.1.8 Socker, konfektyr och efterrätter (IV)	370	
01.1.9 Färdigmat och andra livsmedelsprodukter (IV)	1 722	
01.2 Alkoholfria drycker	367	
01.2.1 Frukt- och grönsaksjuicer (IV)	79	
01.2.2 Kaffe och kaffesurrogat (IV)	129	
01.2.3 Te, maté och andra teer på växter (IV)	17	
01.2.4 Chokladdrycker (IV)	2	
01.2.5 Vatten (IV)	39	
01.2.6 Läskedrycker (IV)	70	
01.2.9 Andra alkoholfria drycker (IV)	30	
02 Alkoholhaltiga drycker och tobak	895	1,9
02.1.1 Spritdrycker (IV)	85	
02.1.2 Vin (IV)	344	
02.1.3 Öl (IV)	262	
02.3 Tobak	167	
03 Kläder och skodon	2 190	4,6
03.1.1 Material till kläder (DV)	1	
03.1.2 Kläder (DV)	1 661	
03.1.3 Andra klädesplagg och tillbehör till kläder (DV)	83	
03.1.4 Tvätt, lagning, skrädderiarbeten och uthyrning av kläder (T)	0	
03.2 Skor och andra skodon (inkl. reparation)	445	
04 Bostäder, vatten, elektricitet, gas och andra bränslen	16 389	34,8
04.1 Faktiskt betalda hyror för bostäder	2 366	
04.2 Imputerade hyror för bostäder	9 854	
04.3 Underhåll, reparation och säkerhet avseende bostaden	697	
04.4 Vattenförsörjning och diverse andra bostadstjänster	988	
04.5 Elektricitet, gas och andra bränslen	1 942	
04.6 Ägarboende	542	
05 Möbler, hushållsutrustning och rutinunderhåll av bostaden	1 516	3,2
05.1 Möbler, inventarier och friliggande mattor	499	
05.2 Hushållstextilier	82	
05.3 Hushållsutrustning	235	
05.4 Glas, porslin och bestick samt övrigt husgeråd	88	
05.5 Verktyg och redskap för hus och trädgård	293	
05.6 Varor och tjänster för rutinmässigt hushållsunderhåll	319	
06 Hälsa- och sjukvård	1 384	2,9
06.1 Läkemedel och hälsoprodukter	725	
06.2 Öppenvård	605	
06.3 Sjukhusvård	21	
06.4 Andra hälso- och sjukvårdstjänster	34	
07 Transport	6 209	13,2
07.1 Inköp av fordon	2 234	
07.2 Driftskostnader för personliga transportmedel	3 056	
07.3 Persontransporttjänster	894	
07.4 Transporttjänster för varor	24	

(Bilaga 1 forts.)

	Euro	Procent
08 Information och kommunikation	1 921	4,1
08.1 Informations- och kommunikationsutrustning	610	
08.2 Programvara utom spel	8	
08.3 Informations- och kommunikationstjänster	1 303	
09 Rekreation, sport och kultur	2 557	5,4
09.1 Varaktiga varor för rekreation	343	
09.2 Andra varor för rekreation	334	
09.3 Trädgårdsprodukter och sällskapsdjur	561	
09.4 Rekreationstjänster	543	
09.5 Kulturella varor	21	
09.6 Kulturella tjänster	77	
09.7 Tidningar, böcker och skrivmaterial	449	
09.8 Paketresor	228	
10 Utbildningstjänster	38	0,1
11 Restauranger och logitjänster	1 702	3,6
11.1 Bar- och restaurangtjänster	1 600	
11.2 Logitjänster	101	
12 Försäkringstjänster och finansiella tjänster	2 169	4,6
12.1 Försäkringar	1 325	
12.2 Finansiella tjänster	843	
13 Personlig vård, socialt skydd och diverse varor och tjänster	1 978	4,2
13.1 Personlig vård	560	
13.2 Andra personliga tillhörigheter	99	
13.3 Socialt skydd	40	
13.9 Övriga tjänster	1 279	
77 Totalt konsumtion utomland	1 976	4,2
99 Poster utanför konsumtionsutgifterna	192	0,4

Not: Observera att i uppgifterna om utbildningstjänster saknas avgifter för småbarnspedagogik på Åland, eftersom informationen har hämtats från Utbildningsstyrelsens informationsresurs där uppgifterna om Åland inte ingår.

Källa: SC konsumtionsundersökning, ÅSUB

Bilaga 2. Hushållens disponibla inkomster

I konsumtionsundersökningen räknas till **hushållens disponibla inkomster** alla hushållets löne-, företagar- och kapitalinkomster (inkl. den kalkylerade bostadsinkomsten från ägarbostäder och skattepliktiga försäljningsvinster på egendom), naturaförmåner och erhållna transfereringar, med betalda transfereringar avdragna från summan av dessa.

Den disponibla inkomsten bildas på följande sätt

+ löneinkomster

+ företagarinkomster

+ kapitalinkomster (inkl. bostadsinkomst från ägarbostad och försäljningsvinster)

= produktionsfaktorinkomster

+ erhållna transfereringar (inkl. bostadsinkomst från hyresbostad från annat hushåll)

= bruttoinkomster

- betalda transfereringar

= disponibel inkomst

Det huvudsakliga inkomstbegreppet i inkomstfördelningsstatistiken är enligt internationella rekommendationer **hushållets disponibla penninginkomster**, varvid försäljningsvinsterna och skatterna på försäljningsvinsterna (den kalkylerade bostadsinkomsten från ägarbostäder och skattepliktiga försäljningsvinster på egendom) inte omfattas av inkomstbegreppet. Dessa behandlas i enlighet med internationella rekommendationer som tilläggsinformation (memorandum item) utanför inkomstbegreppet.

Bilaga 3. Statistiska uppgifter efter landskap

Bostadshushållens disponibla inkomst efter landskap år 2022, euro

	Antal bostads-hushåll	Disponibel inkomst, milj. euro	Disponibel inkomst, medelvärde, euro	Medelstorlek av bostadshushåll, personer	Disponibel inkomst per konsumtionsenhet, euro
Hela landet	2 816 206	125 983,0	44 735	1,93	30 387
Nyland	857 154	44 481,1	51 894	1,97	34 971
Egentliga Finland	251 016	10 865,2	43 285	1,89	29 680
Satakunta	110 081	4 559,9	41 423	1,89	28 447
Egentliga Tavastland	86 978	3 678,6	42 294	1,91	28 948
Birkaland	275 040	11 747,2	42 711	1,90	29 211
Päijänne-Tavastland	108 998	4 391,1	40 286	1,84	28 154
Kymmenedalen	85 788	3 362,6	39 197	1,82	27 577
Södra Karelen	67 535	2 633,1	38 988	1,82	27 329
Södra Savolax	70 388	2 697,9	38 329	1,81	26 884
Norra Savolax	129 505	5 239,0	40 454	1,87	27 866
Norra Karelen	86 321	3 254,9	37 707	1,84	26 266
Mellersta Finland	141 444	5 662,9	40 036	1,89	27 450
Södra Österbotten	92 524	3 937,5	42 556	2,03	28 155
Österbotten	83 085	3 725,9	44 844	2,09	29 223
Mellersta Österbotten	30 985	1 363,2	43 997	2,15	28 338
Norra Österbotten	199 369	8 563,7	42 954	2,05	28 355
Kajanaland	36 568	1 434,1	39 216	1,88	27 046
Lappland	89 047	3 634,1	40 811	1,91	27 888
Åland	14 380	749,6	52 127	2,07	34 627

Källa: SC inkomstfördelningsstatistik, ÅSUB

Bostadshushållens genomsnittliga inkomster efter landskap år 2022, euro

	Löne-inkomster	Kapital-inkomster	Erhållna transfereringar	Brutto-inkomster	Betalda transfereringar
Hela landet	36 125	5 364	16 015	59 815	15 082
Nyland	45 946	7 883	15 591	71 287	19 395
Egentliga Finland	33 439	5 497	15 787	57 090	13 805
Satakunta	30 752	4 534	16 694	54 478	13 055
Egentliga Tavastland	33 197	3 557	16 768	55 962	13 669
Birkaland	35 019	4 668	15 147	57 016	14 306
Päijänne-Tavastland	29 570	4 481	16 627	52 935	12 650
Kymmenedalen	29 564	2 775	17 682	52 052	12 856
Södra Karelen	28 923	3 230	16 882	51 294	12 306
Södra Savolax	25 946	3 254	17 408	49 968	11 640
Norra Savolax	30 033	3 721	16 337	53 038	12 585
Norra Karelen	25 996	3 669	16 325	48 481	10 775
Mellersta Finland	30 054	3 960	15 968	52 369	12 334
Södra Österbotten	30 941	4 503	16 080	55 228	12 673
Österbotten	36 092	4 829	15 660	59 449	14 605
Mellersta Österbotten	33 595	4 392	16 537	57 820	13 824
Norra Österbotten	34 616	4 195	15 679	56 908	13 955
Kajanaland	27 725	3 509	17 288	50 813	11 598
Lappland	30 780	3 361	17 226	53 529	12 721
Åland	39 759	8 888	16 779	68 341	16 217

Not: I 2022 års pengar. Erhållna transfereringar består av pensioner samt socialskyddsfrånåner och -understöd. Betalda transfereringar består av direkta skatter och socialskyddsavgifter, hit räknas även obligatoriska pensions- och arbetslöshetsförsäkringsavgifter. För en mer detaljerad beskrivning av disponibel inkomst, se *Bilaga 2*.

Källa: SC inkomstfördelningsstatistik, ÅSUB

Bostadshushållens skuldsättning efter landskap år 2022

	Antal bostadshushåll	Skulderna totalt, miljoner euro	Skulderna per hushåll, euro	Medelstorlek	Skulderna per person, euro
Hela landet	2 816 206	147 741	52 461	1,93	27 182
Nyland	857 154	61 196	71 395	1,97	36 241
Egentliga Finland	251 016	12 951	51 594	1,89	27 298
Satakunta	110 081	4 309	39 141	1,89	20 709
Egentliga Tavastland	86 978	3 917	45 030	1,91	23 576
Birkaland	275 040	14 172	51 528	1,90	27 120
Päijänne-Tavastland	108 998	4 288	39 337	1,84	21 379
Kymmenedalen	85 788	2 771	32 302	1,82	17 749
Södra Karelen	67 535	2 316	34 287	1,82	18 839
Södra Savolax	70 388	2 314	32 879	1,81	18 165
Norra Savolax	129 505	5 309	40 991	1,87	21 920
Norra Karelen	86 321	2 792	32 346	1,84	17 579
Mellersta Finland	141 444	5 952	42 083	1,89	22 266
Södra Österbotten	92 524	4 418	47 755	2,03	23 525
Österbotten	83 085	4 314	51 924	2,09	24 844
Mellersta Österbotten	30 985	1 521	49 094	2,15	22 834
Norra Österbotten	199 369	9 546	47 881	2,05	23 357
Kajanaland	36 568	1 155	31 596	1,88	16 807
Lappland	89 047	3 335	37 456	1,91	19 610
Åland	14 380	1 164	80 960	2,07	39 111

Not: I 2023 års pengar.

Källa: SC statistik över skuldsättning, ÅSUB

Bostadshushållens skulder (euro) och skuldsättningsgrad (procent) på Åland år 2006, 2012 och 2022

År	Sammanlagt	Skuldsättningsgrad
2006	659 399 546	104,8
2012	883 554 129	128,9
2016	1 052 776 428	145,7
2022	1 095 715 840	146,2

Not: I 2022 års pengar. Skuldsättningsgraden för ett bostadshushåll är skuldernas andel av de disponibla penninginkomsterna per år i procent.

Källa: SC statistik över skuldsättning, ÅSUB

Bilaga 4. Storområden i Finland

Källa: Kartan i bakgrunden har hämtats ur Lantmäteriverkets geodataportal Paikkatietoikkuna.

Referenser:

Carroll, C. D. (1997). Buffer-stock saving and the life cycle/permanent income hypothesis. *The Quarterly Journal of Economics*, Vol. 112(1), 1–55.

Classification of Individual Consumption According to Purpose (COICOP).
https://unstats.un.org/unsd/classifications/unsdclassifications/COICOP_2018_-_pre-edited_white_cover_version_-_2018-12-26.pdf

Curtin, R. T. (2019). *Consumer expectations: micro foundations and macro impact*. Cambridge University Press.

De åländska hushållens konsumtion 2012. ÅSUB Statistikmeddelande Nationalräkenskaper 2014:02.

De åländska hushållens konsumtion 2016. ÅSUB Statistikmeddelande Nationalräkenskaper 2018:01.

Hampson, D. P., Gong, S., & Xie, Y. (2021). How consumer confidence affects price conscious behavior: The roles of financial vulnerability and locus of control. *Journal of Business Research*, 132, 693-704.

Jappelli, T., Pistaferri, L., & Padula, M. (2008). A direct test of the buffer-stock model of saving. *Journal of the European Economic Association December*, Vol. 6(6), 1186–1210.

Katona, G. (1968). Consumer behavior: Theory and findings on expectations and aspirations. *The American Economic Review*, 58, 19–30.

Katona, G. (1974). Psychology and Consumer Economics. *Journal of Consumer Research*, 1, 1-8.

Konsumentförtroende på Åland 2021-2023. ÅSUB Översikter och indikatorer 2023:6.

Kulutustutkimus 2001–2002, Statistikcentralen Översikter 2004/5.

Kulutustutkimus 2016: Käyttäjän käsikirja, Statistikcentralen Handböcker 1/2018.

Morris, T., Maillet, S., & Koffi, V. (2022). Financial knowledge, financial confidence and learning capacity on financial behavior: a Canadian study. *Cogent Social Sciences*, Vol.8(1), 1–13.

Mueller, E. (1963). Ten years of consumer attitude surveys: Their forecasting record, *Journal of American Statistical Association* 58.

O'Connor, G. E., Newmeyer, C. E., Wong, N. Y. C., Bayuk, J. B., Cook, L. A., Komarova, Y., Loibl, C., Ong, L. L., & Warmath, D. (2019). Conceptualizing the multiple dimensions of consumer financial vulnerability. *Journal of Business Research*, 100, 421–430.

Paikkatietoikkuna. <https://kartta.paikkatietoikkuna.fi/>

Sekizawa, Y., Goto, Y., Noguchi, R., So, M., & Shimizu, E. (2021). Associations between Japan's consumer confidence index and emotion-related variables such as depression, anxiety, and positive affect. *Cogent Psychology*, Vol.8(1), 1–15.

Statistikcentralens (SC) databaser. <https://stat.fi/>

Statistiska Centralbyråns (SCB) databaser. <https://www.scb.se/>

ÅSUBs databaser. <https://pxweb.asub.ax/PXWeb/pxweb/sv/>